

Informacija za medije

Zlatnik poezije 2018 prejme pesnica Bina Štampe Žmavc

Med nami živi in ustvarja pesnica, ki jo uvrščamo med klasike slovenske mladinske književnosti. Toda pesnica Bina Štampe Žmavc takole pojasnjuje svoj ustvarjalni pristop: Ko se usedem in začnem s pisanjem, sploh ne ločim med odraslim in otroškim bralcem. Preprosto delam tako zares, da bolj zares ne bi mogla ...

In dodaja: Rišem z besedo, ne s kredo, ker s kredo ne znam. Pa tudi z barvami ne. Zato dahnem v dlan si besedo

Ta beseda visokoestetskega poetičnega jezika že desetletja igrivo nagovarja otroke in tiste odrasle, ki znajo v sebi ohranjati otroka. Zbirke Bine Štampe Žmavc so na vrhu slovenske kakovostne poezije za otroke in mladino. A v njenem pesniškem opusu je tudi devet zbirk poezije za odrasle, med katerimi je knjigo Pesem za liro Petra Koršič umestila v svet poezije - kot slavolok poezije.

Več kot dvajset let je od knjige Klepetosnedke, pesniške zbirke za otroke pesnice Bine Štampe Žmavc. Z živimi vprašanji. Kako premagati odsotnost besed in kako v besednih čarovnijah upesniti življenje, kakršno je. A vendar tako, da se odraslost popelje z nebeškimi kočijami v svet otrokove domišljije. Pesnica najde »rimo v dežju, na travi, na sprehodu in v glavi«, ker želi prečarati svet, saj pravljичni svet v resnici ni popravljalnica sanj, pač pa resničnosti. Tista resničnost, ki vselej najbolj vznemiri njeno srce, pa je narava. Zato se je že pred več kot dvema desetletjema angažirano, a lirično spraševala, kam je izginil sneg. Narava je studenec njene ljubezni do vsega v življenju in najmogočnejše drevo njenega ustvarjanja, je klic k poeziji, ki ji je navdih živo in neživo. Kajti Vse-stvar-je in poezija lahko oživi predmetno stvarnost. Celotni pesničin opus, od poezije za otroke in odrasle, do proznih in drugih literarnih zvrsti, je osmišljanje vsega, kar človeka obdaja. Pesnica gleda in vidi svet globoko, svetlo in temno.

Bina Štampe Žmavc je vrhunska slovenska literatka, posebej v mladinski književnosti. Verjame, da imajo otroci »oči, ki vidijo dušo stvari«. In ni res, pravi, da otroci ne marajo poezije. Med njenimi knjigami je daleč najbolj brana knjiga poezije Nebeške kočije, čeprav upesnjuje zahtevne teme vesolja, minevanja in časa. Kajti Bina Štampe Žmavc se z vsako pesniško zbirko odziva na etična vprašanja in dileme odčaranega sveta, v katerem človečnost tone. Nekaj naslovov zbirk za otroke: Zrnca sonca, Snežroža, Vprašanja srca, Kako raste leto, Barka zvezd in druge. To je pokrajina mladinske lirike, ki z žarom vabi v objem.

Podobno je s poezijo za odrasle. Od prve zbirke Pesek v pesem in drugih, do Ogledala zraka, Pesmi za liro, Vse-stvar-je in do letošnje nove zbirke Nabiralka samot. Motivni pesnični svet je večplasten, od hoje k sebi in vase, do samote in ljubezni, do minevanja in neponovljivosti življenja, do pesnice kot tihe popotnice in njene refleksije o tem, kako je v pesničinem srcu takrat, ko se pesem izmika. Že v prvi pesniški knjigi za odrasle je dokazala, in potem večkrat ponovila, mojstrstvo v sonetni formi in rimi. Ena izmed njenih knjig je Princesa srca, Bina Štampe Žmavc pa je s svojo pesniško lirično močjo in z iskrivostjo, z značilnimi posrečenimi neologizmi, ki bogatijo slovenski jezik, nedvomno princesa pesniškega jezika.

Za opus poezije za otroke in odrasle in za izjemno barvitost, svežino, igrivost in milino pesniškega jezika prejme Zlatnik poezije 2018.

Celje, 19. junij 2018